

UNIVERSITAT
ROVIRA I VIRGILI

FACULTAT DE CIÈNCIES
ECONÒMIQUES I EMPRESARIALS

Diplomatura en Ciències Empresarials
Pla d'estudis de 1974

0080021
Història Econòmica

PROGRAMA D'HISTORIA ECONOMICA MUNDIAL.

TEMA 0. INTRODUCCIO.

Història econòmica: corrents.- Conceptes bàsics aplicats a economies pre-industrials.- Conceptes bàsics aplicats a economies industrials.- Cicles i perspectiva global.

TEMA 1. ELS SISTEMES AGRARIS: EVOLUCIO.

L'aparició de l'agricultura i les seves conseqüències històriques.- L'esclavatge: fases i crisi.- L'aportació germànica.- El feudalisme com a sistema: ordinament global d'una societat.

TEMA 2. EVOLUCIO DEL MON FEUDAL: BASES DE L'ECONOMIA MERCANTIL.

El context de mobilitat (segle XIII).- L'augment demogràfic.- L'avenç agrícola i l'impacte de la moneda al camp.- L'aparició de ciutats i les activitats urbanes.- La manufactura.- L'expansió de les àrees d'influència i el comerç.- L'organització de l'economia urbana medieval.

TEMA 3. LA CRISI DEL SEGLE XIV: REESTRUCTURACIO.

El mecanisme de la crisi: Fam (bloqueig agrícola i crisi de subsistències); peste (crisi de mà d'obra), guerra (contradicció de sectors).- La reacció del camp davant la crisi.- La reacció de la manufactura davant la crisi.- Els intercanvis comercials durant el segle XIV.- Efectes benefactors de la crisi: Preludi a l'Edat Moderna.

TEMA 4. L'EXPANSIO COMERCIAL A L'EDAT MODERNA.

L'Europa Moderna: context.- Panoràmica econòmica fins l'arribada massiva dels metalls.- El descobriment d'Amèrica.- La "revolució" dels preus: mecanisme i qüestionaments.- Els efectes a la península ibèrica.- L'explotació colonial a Amèrica.- L'acumulació de capital a Europa.- Finances i mercantilisme.

TEMA 5. LES CONTRADICCIONS DE L'ECONOMIA EUROPEA.

La configuració d'una Europa dual.- Les tensions: agricultura, Estat i fisc, mercats interns, desgast del model colonial, malestar social, especialització feudal del capitalisme.- Un model de fracàs: el mercantilisme francès.- El reforçament de la servitus a l'Europa Oriental.- La línia dels països avançats: Holanda versus Gran Bretanya.- El comerç britànic al segle XVIII: cap a la revolució industrial.

TEMA 6. APROXIMACIO A L'ERA INDUSTRIAL.

El fenomen de la industrialització: Requissits segons el model anglès i qüestionament.- El liberalisme: polític i econòmic.- La nova estructura social.- Perspectiva global de l'"ètica liberal".

TEMA 7. LA INDUSTRIALITZACIO AL SEGLE XIX.

Els factors de desenvolupament i la seva irregular consolidació a Europa.- La primacia britànica.- Els països d'industrialització progressiva: França, Escandinàvia.- Els països industrialitzats des de dalt: Alemanya, Rússia, franja llatina.- La potencialitat dels Estats Units i del Japó.

TEMA 8. L'ARTICULACIO D'UN MERCAT INTERNACIONAL.

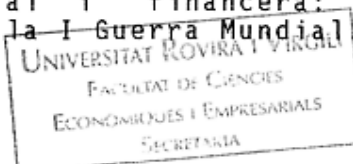
Antiques i noves metròpolis.- La mobilitat dels factors de producció.- El patró monetari internacional.- Proteccionisme i lliurecanvisme.- Especialització internacional i àrees de producció.- La crisi del 1857 i del 1873.- Primers qüestionaments de l'ètica liberal.

TEMA 9. IMPERIALISME I ESTRUCTURA SUBDESENVOLUPADA.

Els motius de l'expansió: econòmics, polítics, ideològics.- Forma de penetració i resistències.- Endarreriment o distorsió: postures.- Característiques d'una estructura subdesenvolupada i la seva relació amb el món industrialitzat.

TEMA 10. EL DESGASTAMENT DEL CAPITALISME VUIT-CENTISTA (1873-1917).

Desgastament britànic: dificultats per mantenir-ne el paper rector internacional.- L'ascens alemany.- L'empenta nord-americana.- La potencialitat japonesa i russa.- L'endarreriment mediterrani.- Concentració empresarial i financera: el nou model.- Contradiccions de l'expansió: la I Guerra Mundial.

TEMA 11. EXPANSIO I DESEQUILIBRI INTERNACIONAL (1917-29).

La desarticulació europea.- L'expansió fictícia de la reconstrucció: deute, reparacions, crèdits.- Especulació, inflació, devaluació: dificultats del patró or.- L'economia USA als anys 20: creixement, manca de directrius econòmiques globals, problema agrari, especulació.

TEMA 12. LES CONSEQUENCIES DEL CRACK DEL 29.

El crack del 29: factors que hi incidiren.- La Gran Depressió USA.- L'impacte del crack sobre l'economia europea: crisi, nivell de vida i increment de la conflictivitat.- Les falles de l'ortodòxia liberal: Gran Bretanya.- Els nous plantejaments en política econòmica: el New Deal i l'intervencionisme francès.- Les sortides exasperades: política econòmica nazi.

TEMA 13. LA VIA SOCIALISTA A LA URSS.

Evolució del pensament econòmic contrari al liberalisme.- Fonaments històrics de la revolució soviètica.- El comunisme de guerra.- La Nova Política Econòmica.- Els Plans Quinquenals: del foment dels sectors pessats a la preocupació pel nivell de vida.- Contradiccions heretades o contradiccions provocades?

TEMA 14.- L'EMPENTA ECONOMICA DELS ANYS 1950-70: LES POTENCIES.

El Plan Marshall i la consolidació USA.- Creixement, i estabilitat: l'era keynesiana i la proliferació de serveis.- La divisió internacional del treball i creació de sistemes perifèrics.- Renovació tecnològica i energètica.- Estructures i organismes econòmics supra-nacionals.- La Conferència de Breton Woods i el sistema internacional.- El creixent pes japonès.

TEMA 15. LES PERIFERIES DURANT ELS ANYS 1950-70.

El fenomen de la descolonització.- Independència política i integració internacional.- Dependència econòmica i desarticulació interna.- Socialisme i capitalisme al Tercer Món.

TEMA 16. LA CRISI DELS ANYS 70-80.

Els límits de l'economia internacional.- L'alça de preus del petroli: una advertència.- Els efectes de la crisi: recrudiment del desgavell monetari internacional.- Estancament i inflació: nou problema teòric.- Economies subalternes i tensions mundials: el fenomen arab a tall d'exemple.- El qüestionament de la via socialista en el context d'internacionalització capitalista.

BIBLIOGRAFIA BASICA.

- AMIN, S. El desarrollo desigual. Barcelona, Fontanella, 1978.
- CAMERON, R. Historia económica mundial. Madrid, Alianza, 1990.
- CIPOLLA, C.M. Historia Económica de Europa. Diversos volums. Barcelona, Ariel, 1982.
- COLE, G.D.H. Introducción a la Historia Económica. Madrid, F.C.E., 1986.
- DAVIS, R. La Europa atlántica desde los descubrimientos hasta la industrialización. Madrid, Siglo XXI, 1976.
- DEANE, Ph. La primera revolución industrial. Barcelona, Península, 1977.
- DE VRIES, J. La economía de Europa en un periodo de crisis, 1600-1750. Madrid, Cátedra, 1982.
- HARRISON, J. Historia económica de la España contemporánea. Barcelona, Vicens Vives, 1988.
- HOBBSBAM, E.J. En torno a los orígenes de la revolución industrial. Madrid, Siglo XXI, 1978.
- KENWOOD, A.G. Historia del desarrollo económico internacional. Madrid, Istmo, 1989.
- KRIEDE, P. Feudalismo tardío y capital mercantil. Barcelona, Crítica, 1987.
- NADAL, J. El fracaso de la revolución industrial en España. Barcelona, Ariel, 1984.
- NIVEAU, M. Historia de los hechos económicos contemporáneos. Barcelona, Ariel, 1985.
- POUNDS, N.J.G. Historia económica de la Europa medieval. Barcelona, Crítica, 1981.
- SLICHER VAN BATH, B.H. Historia agraria de la Europa occidental. Barcelona, Península, 1978.
- VILAR, P. Oro y moneda en la Historia, 1450-1920. Barcelona, Ariel, 1982.

NEGRETA -> Caràcter de manual.

